

Βρυξέλλες, 7.12.2012
COM(2012) 735 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ
ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**Ενίσχυση της συνεργασίας για την επιβολή του νόμου στην ΕΕ:
το ευρωπαϊκό πρότυπο ανταλλαγής πληροφοριών (EIXM)**

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ενίσχυση της συνεργασίας για την επιβολή του νόμου στην ΕΕ: το ευρωπαϊκό πρότυπο ανταλλαγής πληροφοριών (EIXM)

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η εξασφάλιση υψηλού επιπέδου ασφάλειας εντός της ΕΕ και της ζώνης Σένγκεν απαιτεί τα εγκληματικά δίκτυα να αντιμετωπίζονται με συντονισμένη ευρωπαϊκή δράση¹. Αυτό είναι αναγκαίο για να αντιμετωπιστούν όχι μόνο σοβαρές και οργανωμένες μορφές εγκλήματος, όπως η εμπορία ανθρώπων, το λαθρεμπόριο ναρκωτικών και όπλων, αλλά επίσης και λιγότερο σοβαρά αδικήματα που διαπράττονται σε μεγάλη κλίμακα από μετακινούμενες ομάδες οργανωμένου εγκλήματος και εγκλήματα που διαπράττονται από μεμονωμένους δράστες σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη.

Η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών είναι, στο πλαίσιο αυτό, ουσιώδες εργαλείο για τις αρχές επιβολής του νόμου. Κατά συνέπεια, οι διεθνείς και διμερείς ρυθμίσεις έχουν συμπληρωθεί με μέσα και συστήματα της ΕΕ, όπως το σύστημα πληροφοριών Σένγκεν και το σύστημα πληροφοριών της Ευρωπόλ, με ενσωματωμένες διασφαλίσεις για την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με τον Χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Η παρούσα ανακοίνωση καταγράφει τον **τρόπο με τον οποίο λειτουργεί σήμερα η διασυνοριακή ανταλλαγή πληροφοριών στην ΕΕ**, και προβαίνει σε συστάσεις για τον τρόπο βελτίωσής της.

Συμπεραίνει ότι η ανταλλαγή πληροφοριών λειτουργεί, γενικώς, ικανοποιητικά και προς απόδειξη του συμπεράσματος αυτού παρατίθενται στη συνέχεια παραδείγματα επιτυχών αποτελεσμάτων. **Συνεπώς κατά το παρόν στάδιο δεν απαιτούνται σε επίπεδο ΕΕ νέες βάσεις δεδομένων στον τομέα της επιβολής του νόμου ή νέα μέσα ανταλλαγής πληροφοριών**. Ωστόσο, τα υφιστάμενα μέσα της ΕΕ μπορεί και πρέπει να εφαρμοστούν καλύτερα, και οι ανταλλαγές θα πρέπει να οργανωθούν με πιο συνεκτικό τρόπο.

Η ανακοίνωση αυτή προσδιορίζει συστάσεις προς τα κράτη μέλη για τη **βελτίωση της εφαρμογής των υφιστάμενων μέσων και τον εξορθολογισμό των διαύλων επικοινωνίας που χρησιμοποιούνται**. Τονίζει την ανάγκη για τη **διασφάλιση υψηλής ποιότητας, ασφάλειας και προστασίας των δεδομένων**. Εξηγεί επίσης τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή θα παράσχει στήριξη, συμπεριλαμβανομένης και της **χρηματοδότησης και της κατάρτισης**, προς τα κράτη μέλη. Κατ'αυτόν τον τρόπο, παρέχει ένα υπόδειγμα για την καθοδήγηση των δραστηριοτήτων της ΕΕ και των κρατών μελών.

Η παρούσα ανακοίνωση απαντά στην πρόσκληση που απευθύνθηκε στα πλαίσια του προγράμματος της Στοκχόλμης στην Επιτροπή να αξιολογήσει την αναγκαιότητα ενός ευρωπαϊκού προτύπου ανταλλαγής πληροφοριών με βάση την αξιολόγηση των ήδη υφιστάμενων μέσων. Η στρατηγική αυτή βασίζεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής του 2010, η οποία παρέχει επισκόπηση της διαχείρισης των πληροφοριών στον χώρο ελευθερίας,

¹ Η στρατηγική εσωτερικής ασφάλειας της ΕΕ στην πράξη, COM (2010) 673.

ασφάλειας και δικαιοσύνης («ανακοίνωση επισκόπησης 2010»)², και στη *στρατηγική της ΕΕ για τη διαχείριση των πληροφοριών* για την εσωτερική ασφάλεια που συμφωνήθηκε το 2009³, καθώς και σε δράσεις που αναλαμβάνονται από τα κράτη μέλη, την Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Ένωση για να την εφαρμόσουν («δράσεις IMS»). Επιπλέον, βασίζεται σε μια χαρτογράφηση της ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με την ΕΕ με συμμετοχή τόσο εθνικών όσο και άλλων (ΕΕΠΔ, οργανισμών της ΕΕ, Interpol) εμπειρογνομώνων, σε μια μελέτη για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου⁴, όσο και σε συζητήσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των αρχών για την προστασία των δεδομένων.

2. Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Οι αρχές επιβολής του νόμου ανταλλάσσουν πληροφορίες για διάφορους σκοπούς: τη διερεύνηση εγκλημάτων, την πρόληψη του εγκλήματος, την ανίχνευση του εγκλήματος (π.χ. με επιχειρήσεις συλλογής στοιχείων σχετικά με έγκλημα) και τη διασφάλιση της δημόσιας τάξης και ασφάλειας. Σε ό,τι αφορά την κλίμακα των διασυνοριακών ανταλλαγών, στην προαναφερθείσα μελέτη του 2010 αναφέρθηκαν απαντήσεις από εθνικούς οργανισμούς στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις οποίες, περίπου στο ¼ των ερευνών τους και των επιχειρήσεων συλλογής στοιχείων σχετικά με εγκλήματα, εστάλησαν αιτήσεις σε άλλες χώρες της ΕΕ ή σε κράτη μέλη του Σένγκεν.

2.1. Μέσα

Στην ανακοίνωση επισκόπησης του 2010 περιγράφονται όλα τα μέτρα σε επίπεδο ΕΕ που διέπουν τη συλλογή, την αποθήκευση ή τη διασυνοριακή ανταλλαγή πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα για τους σκοπούς επιβολής του νόμου ή τη διαχείριση της μετανάστευσης. Η παρούσα ανακοίνωση επικεντρώνεται στα **μέσα που χρησιμοποιούνται για τις διασυνοριακές ανταλλαγές πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών**. Παραδείγματα για τους τρόπους με τους οποίους χρησιμοποιούνται τα μέσα έχουν διαβιβασθεί από τα κράτη μέλη.

Η «**σουηδική πρωτοβουλία**»⁵ θεσπίζει κανόνες, συμπεριλαμβανομένων των προθεσμιών, για την ανταλλαγή πληροφοριών και στοιχείων μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου των κρατών μελών με σκοπό τη διενέργεια ποινικών ερευνών ή επιχειρήσεων συλλογής στοιχείων σχετικά με το έγκλημα. Εφαρμόζεται η αρχή της «ισοδύναμης πρόσβασης»: πρέπει να παρέχονται πληροφορίες στα αιτούντα κράτη μέλη με όρους όχι αυστηρότερους από εκείνους που εφαρμόζονται σε εθνικό επίπεδο. Οι πληροφορίες αυτές πρέπει επίσης να ανταλλάσσονται με την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Eurojust, εφόσον η ανταλλαγή αφορά αδικήματα στα πλαίσια της εντολής που τους έχει ανατεθεί.

Το 2012, μια σουηδική εταιρεία εξαπατήθηκε από γνωστό ιταλό απατεώνα με αποτέλεσμα να καταβάλει 65 000 ευρώ σε ιταλικό λογαριασμό. Η σουηδική SPOC (βλέπε 3.2 κατωτέρω) έλαβε αίτημα από την Ιταλία, μέσω του διαύλου SIRENE (βλέπε κατωτέρω), να επικοινωνήσει με τον διευθυντή της εταιρείας για να ελέγξει εάν πραγματοποιήθηκε πληρωμή, περίπτωση στην οποία η Ιταλία θα δέσμευε τα χρήματα. Η Σουηδία ανέλαβε δράση και απάντησε στο πλαίσιο της «σουηδικής πρωτοβουλίας» σε λιγότερο από 24 ώρες. Λόγω της ταχείας αυτής δράσης, η

² COM (2010) 385.

³ Συμπεράσματα του Συμβουλίου της 30ής Νοεμβρίου 2009, 16637/09.

⁴ http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/documents/categories/studies/index_en.htm

⁵ Απόφαση πλαίσιο 2006/960/ΔΕΥ του Συμβουλίου.

Σουηδική Αστυνομία πληροφορήθηκε ότι εταιρεία έπεσε θύμα απάτης, οι ιταλικές αρχές έλαβαν τις απαιτούμενες πληροφορίες για την ανάληψη δράσης και είναι πιθανόν τα χρήματα να ανακτηθούν.

Το 2012, στο τμήμα επειγόντων περιστατικών νοσοκομείου κοντά στο Παρίσι, άνδρας γεννηθείς στο Βέλγιο έδωσε συγκεκριμένες εξηγήσεις για τον τρόπο με τον οποίο είχε τραυματιστεί σοβαρά από πυροβόλο όπλο. Η κατάθεση του συνοδού του έστρεψε την προσοχή των ανακριτικών αρχών σε πιθανές πράξεις στο Βέλγιο. Οι πρώτες έρευνες έδειξαν ότι ο άνδρας ήταν σεσημασμένος στο Βέλγιο, μεταξύ άλλων και για φόνο. Οι γαλλικές αρχές, στο πλαίσιο της «σουηδικής πρωτοβουλίας», προέβησαν σε αυθόρμητη παροχή πληροφοριών στη βελγική αστυνομία η οποία τις συνέδεσε ταχέως με γεγονότα που είχαν συμβεί πριν από δύο ημέρες στο Βέλγιο όταν τέσσερις ένοπλοι απήγαγαν υπάλληλο κοσμηματοπωλείου. Η αστυνομική επέμβαση έτρεψε τους άνδρες σε φυγή· κατόρθωσαν μεν να διαφύγουν τη σύλληψη, αλλά ένας εξ' αυτών πυροβολήθηκε σε ανταλλαγή πυρών με την αστυνομία. Η πληροφορία αυτή οδήγησε τις γαλλικές αρχές να θέσουν τον άνθρωπο υπό επιτήρηση εν αναμονή ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης (ΕΕΣ) που εκδόθηκε την ίδια ημέρα στο Βέλγιο και να διαβιβάστηκε στη Γαλλία μέσω του διαύλου *Sirene*.

Η απόφαση **Prüm**⁶ προβλέπει αυτόματη ανταλλαγή των προφίλ DNA, των στοιχείων για δακτυλικά αποτυπώματα (ΔΑ) και των δεδομένων σχετικά με τις άδειες κυκλοφορίας οχημάτων (ΑΚΟ) για τη διερεύνηση ποινικών αδικημάτων (DNA, ΔΑ, ΑΚΟ), την πρόληψη της διάπραξης ποινικών αδικημάτων (ΔΑ, ΑΚΟ) και τη διατήρηση της δημόσιας ασφάλειας (ΑΚΟ). Η σύγκριση βιομετρικών στοιχείων (DNA, ΔΑ) λειτουργεί στη βάση συστήματος επιτυχούς/ μη επιτυχούς αναζήτησης («hit/No-Hit»): μια αυτοματοποιημένη σύγκριση παράγει ανώνυμο «θετικό αποτέλεσμα αναζήτησης» εάν τα στοιχεία DNA ή ΔΑ που έχει στην κατοχή του το αιτούν κράτος μέλος αντιστοιχούν στα δεδομένα που τηρούνται από ένα άλλο κράτος μέλος. Τα σχετικά δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή εκείνα που αφορούν την υπόθεση διατίθενται μόνο μετά από ξεχωριστή αίτηση παρακολούθησης.

Ένας άνδρας βρέθηκε μαχαιρωμένος θανάσιμα σε διαμέρισμα σε μια γερμανική πόλη. Βρέθηκε δακτυλικό αποτύπωμα σε πλαίσιο θύρας. Η αυτοματοποιημένη έρευνα Prüm οδήγησε σε θετικό αποτέλεσμα στη βουλγαρική βάση δεδομένων. Οι πληροφορίες παρακολούθησης που ζητήθηκαν από τη Βουλγαρία την επόμενη ημέρα υποβλήθηκαν εντός 3 ωρών και αμέσως καταχωρίστηκαν στο σύστημα πληροφοριών Σένγκεν (SIS – βλ. κατωτέρω). Την επόμενη ημέρα το συγκεκριμένο άτομο συνελήφθη στην Αυστρία.

Το 2007, κατά την έναρξη εφαρμογής των ανταλλαγών Prüm, εκλάπη εξοπλισμός από αστυνομικό όχημα στη Βιέννη. Ίχνος DNA από το όχημα αντιστοιχήθηκε στην αυστριακή βάση δεδομένων με ίχνος από παρόμοια υπόθεση, αλλά χάρη σε θετικό αποτέλεσμα Prüm στη γερμανική βάση δεδομένων επιτεύχθηκε ο εντοπισμός πολωνού κατά συρροή διαρρήκτη. Ένα ΕΕΣ εκδόθηκε στην Αυστρία. Ο ύποπτος συνελήφθη στην Πολωνία (χάρη σε θετικό αποτέλεσμα αναζήτησης μετά από σήμα στο SIS) και στη συνέχεια καταδικάστηκε στην Αυστρία.

Η Ευρωπόλ υποστηρίζει τη δράση και τη συνεργασία των κρατών μελών στο πλαίσιο της πρόληψης και της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος, της τρομοκρατίας και άλλων μορφών σοβαρού εγκλήματος (όπως παρατίθενται στο παράρτημα της απόφασης του Συμβουλίου για την Ευρωπόλ)⁷ που επηρεάζουν δύο ή περισσότερα κράτη μέλη. Παρέχει μια πλατφόρμα στα κράτη μέλη - μέσω των εθνικών μονάδων της Ευρωπόλ («ENU») - για την

⁶ Απόφαση 2008/615/ΔΕΥ του Συμβουλίου.

⁷ 2009/371/ΔΕΥ

ανταλλαγή εγκληματολογικών και άλλων πληροφοριών. Το σύστημα πληροφοριών Ευρωπαϊκή είναι μια βάση δεδομένων με πληροφορίες (183 000 στοιχεία) που παρέχουν τα κράτη μέλη για τη διασυνοριακή εγκληματικότητα, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο της εντολής της Ευρωπαϊκή, τα εμπλεκόμενα άτομα (41 000) και άλλα συναφή δεδομένα. Η Ευρωπαϊκή το χρησιμοποιεί για τις αναλύσεις της και τα κράτη μέλη μπορούν να το χρησιμοποιήσουν για έρευνες. Από το 2011, τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν αρχές επιβολής του νόμου, άλλες εκτός των ΕΝΥ, στις οποίες παρέχεται πρόσβαση για διεξαγωγή ερευνών στη βάση συστήματος επιτυχούς/ μη επιτυχούς αναζήτησης («hit/ no-hit»). Τα αρχεία δεδομένων εργασίας προς ανάλυση επιτρέπουν στην Ευρωπαϊκή να παρέχει επιχειρησιακές αναλύσεις για την υποστήριξη διασυνοριακών ερευνών.

Πλαστές πιστωτικές κάρτες χρησιμοποιήθηκαν για την ανάληψη μεγάλων χρηματικών ποσών από αυτόματες ταμειακές μηχανές σε ολόκληρη τη Σλοβενία. Εξετάστηκαν δύο Βούλγαροι πολίτες· η χρησιμοποίηση του συστήματος πληροφοριών Ευρωπαϊκή (EIS) οδήγησε σε θετικό αποτέλεσμα σύμφωνα με το οποίο ο ένας από τους πολίτες αυτούς είχε τελέσει παρόμοιες πράξεις στη Γαλλία και την Ιταλία. Η Γαλλία παρείχε λεπτομερείς πληροφορίες στο EIS. Χάρη στην ταχεία απάντηση της Γαλλίας μέσω SIENA (βλ. κατωτέρω), που ακολουθήθηκε από έλεγχο δακτυλικών αποτυπωμάτων και άρση των περιορισμών επεξεργασίας, οι αρχές στη Σλοβενία ήταν σε θέση να χρησιμοποιήσουν τα δεδομένα ως αποδεικτικό στοιχείο ενώπιον των δικαστηρίων. Το αρχείο δεδομένων εργασίας προς ανάλυση της Ευρωπαϊκή, αποκάλυψε δεσμούς μεταξύ υποθέσεων στις SI, BG, FR, IE, IT και NO.

Το **σύστημα πληροφοριών Σένγκεν (SIS)** περιέχει καταχωρίσεις σχετικά με πρόσωπα και αντικείμενα. Ως αντισταθμιστικό μέτρο για την άρση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα, χρησιμοποιείται εντός του χώρου Σένγκεν και στα εξωτερικά του σύνορα με στόχο την διατήρηση υψηλού επιπέδου ασφάλειας εντός του χώρου. Είναι ένα σύστημα μεγάλης κλίμακας (πάνω από 43 εκατομμύρια καταχωρίσεις) προσπελάσιμο στη βάση του συστήματος επιτυχούς/ μη επιτυχούς αναζήτησης («hit/ no-hit») από υπαλλήλους της πρώτης γραμμής. Μετά από θετικό αποτέλεσμα αναζήτησης (δηλαδή στοιχεία ενός προσώπου ή αντικειμένου αντιστοιχούν σε καταχώριση), μπορούν να ζητηθούν συμπληρωματικές πληροφορίες, μέσω των υπηρεσιών SIRENE (βλ. κατωτέρω). Το SIS θα αντικατασταθεί από το **SIS II**, το οποίο θα επιφέρει βελτιώσεις όπως η δυνατότητα σύνδεσης συναφών καταχωρίσεων (π.χ. καταχώριση που αφορά φυσικό πρόσωπο και όχημα), νέες κατηγορίες καταχωρίσεων, και ένα μέσο αποθήκευσης δακτυλικών αποτυπωμάτων, φωτογραφιών και αντιγράφων ευρωπαϊκών ενταλμάτων σύλληψης. Η απόφαση του Συμβουλίου για το SIS II⁸ ορίζει κατηγορίες καταχωρίσεων για την υποστήριξη της συνεργασίας μεταξύ της αστυνομίας και των δικαστικών αρχών σε ποινικές υποθέσεις. Για αυτούς τους λόγους, όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ θα συμμετέχουν στο SIS II, ενώ η Ευρωπαϊκή και η Eurojust, θα εξακολουθήσουν να έχουν πρόσβαση. Η διαχείριση κεντρικών τμημάτων του SIS II θα μεταφερθεί στον Οργανισμό ΤΠ⁹.

Η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ τελωνειακών αρχών για την επιβολή του νόμου προβλέπεται και από **άλλα μέσα της ΕΕ** ή συστήματα ΤΠ (Σύμβαση «Νάπολη II»: τελωνειακό σύστημα πληροφοριών ως μέρος των βάσεων δεδομένων του συστήματος πληροφοριών κατά της απάτης που χρησιμοποιεί η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης - OLAF), μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών, υπηρεσίες ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων και πλατφόρμες έγκαιρης προειδοποίησης για το έγκλημα στον

⁸ 2007/533/ΔΕΥ

⁹ Οργανισμός για την επιχειρησιακή διαχείριση των ευρείας κλίμακας συστημάτων πληροφορικής στον τομέα της ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

κυβερνοχώρο¹⁰. Πρόσβαση σε άλλα ενωσιακά συστήματα ευρείας κλίμακας για σκοπούς επιβολής του νόμου προβλέπεται (σύστημα πληροφοριών για τις θεωρήσεις) ή προτείνεται (EURODAC)¹¹ για την πρόληψη, την ανίχνευση και τη διερεύνηση της τρομοκρατίας και άλλων σοβαρών αξιοποιώνων πράξεων. Το θέμα της παροχής πρόσβασης στις αρχές επιβολής του νόμου και των όρων εφαρμογής της σε περίπτωση παροχής της, αποτελούν επίσης αντικείμενο των προπαρασκευαστικών εργασιών που βρίσκονται σε εξέλιξη ενόψει της προσεχούς υποβολής της πρότασης για ένα σύστημα εισόδου/εξόδου.

Ένα ευρωπαϊκό σύστημα επιτήρησης των συνόρων (EUROSUR) έχει αναπτυχθεί για την ανταλλαγή πληροφοριών και επιχειρησιακής συνεργασίας μεταξύ των εθνικών κέντρων συντονισμού και με τον οργανισμό FRONTEX με σκοπό τη βελτίωση της επίγνωσης της κατάστασης και της ικανότητας αντίδρασης για την πρόληψη της παράνομης μετανάστευσης και του διασυνοριακού εγκλήματος στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ. Αναπτύσσεται ένα κοινό περιβάλλον ανταλλαγής πληροφοριών (CISE) για την επιτήρηση του ναυτιλιακού τομέα της ΕΕ που αποσκοπεί, μεταξύ άλλων, στην ενίσχυση της επίγνωσης της κατάστασης στη θάλασσα ούτως ώστε να είναι δυνατή η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των δημόσιων αρχών επτά σχετικών τομέων (συμπεριλαμβανομένων των εν γένει δραστηριοτήτων επιβολής του νόμου), καθώς και σε διασυνοριακό επίπεδο, δημιουργώντας παράλληλα διαλειτουργικότητα μεταξύ των υφιστάμενων και των μελλοντικών συστημάτων επιτήρησης όπως το EUROSUR.

Τα κράτη μέλη ανταλλάσσουν επίσης πληροφορίες βάσει της εθνικής νομοθεσίας και των διμερών συμφωνιών. Επίσης, όλα τα κράτη είναι μέλη της Interpol, μέσω της οποίας είναι δυνατή η ανταλλαγή πληροφοριών με χώρες σε ολόκληρο τον κόσμο, είτε μέσω των ανακοινώσεων και των βάσεων δεδομένων της Interpol (π.χ. για κλαπέντα ή απολεσθέντα ταξιδιωτικά έγγραφα) ή διμερώς με τη χρήση του διαύλου της Interpol.

2.2. Δίαυλοι και μέσα επικοινωνίας

Τρεις κύριοι δίαυλοι χρησιμοποιούνται για τη διασυνοριακή ανταλλαγή πληροφοριών· κάθε μία από αυτές βασίζεται σε εθνικές μονάδες στο κάθε κράτος μέλος που χρησιμοποιούν σχετικό εργαλείο επικοινωνίας:

- (1) Οι υπηρεσίες **SIRENE**¹² μπορούν, σε περίπτωση θετικής απάντησης για καταχώρηση στο SIS, να λάβουν συμπληρωματικές πληροφορίες από το καταχωρούν κράτος μέλος. Λειτουργούν 24 ώρες/7 ημέρες και ακολουθούν τις διαδικασίες που προβλέπονται στο εγχειρίδιο SIRENE. Επί του παρόντος, οι υπηρεσίες αυτές ανταλλάσσουν πληροφορίες χρησιμοποιώντας σύστημα που ονομάζεται SISNET, το οποίο θα αντικατασταθεί από το δίκτυο επικοινωνιών SIS II μέχρι το τέλος Μαρτίου 2013.
- (2) Οι εθνικές μονάδες της **Ευρωπόλ** (ENU) ανταλλάσσουν πληροφορίες με την Ευρωπόλ. Μπορούν επίσης να ανταλλάσσουν πληροφορίες για το έγκλημα σε διμερές επίπεδο εκτός του πλαισίου της εντολής της Ευρωπόλ και χωρίς τη

¹⁰ Η επικείμενη Ευρωπαϊκή στρατηγική ασφάλειας στον κυβερνοχώρο θα παράσχει την ευκαιρία αξιολόγησης των μελλοντικών αναγκών ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των αρχών για την ασφάλεια δικτύων και πληροφοριών και των αρχών επιβολής του νόμου, π.χ. μέσω του Ευρωπαϊκού Κέντρου για το έγκλημα στον κυβερνοχώρο.

¹¹ Βάση δεδομένων ΕΕ για τα δακτυλικά αποτυπώματα των αιτούντων άσυλο και αυτών που διασχίζουν τα σύνορα παρανόμως.

¹² Supplementary Information REquest at the National Entry - αίτηση συμπληρωματικών πληροφοριών για εθνικές καταχωρήσεις.

συμμετοχή της Ευρωπόλ. Οι ENU μπορούν να ανταλλάσσουν πληροφορίες απευθείας ή μέσω των αξιωματικών συνδέσμων της Ευρωπόλ, που υπάγονται ENU αλλά σταθμεύουν σε έδρα της Ευρωπόλ. Η Ευρωπόλ ανέπτυξε το SIENA¹³, ένα ασφαλές μέσο επικοινωνίας για ανταλλαγές με την Ευρωπόλ και μεταξύ των κρατών μελών. Το 2011, τα κράτη μέλη χρησιμοποίησαν το μέσο SIENA για να ανταλλάξουν 222 000 μηνύματα· οι πληροφορίες που περιέχονταν στο 53% των μηνυμάτων αυτών κοινοποιήθηκαν στην Ευρωπόλ.

- (3) Τα εθνικά κεντρικά γραφεία της **Ιντερπόλ**, που λειτουργούν 24 ώρες/7 ημέρες ανταλλάσσουν πληροφορίες με την Ιντερπόλ καθώς και σε διμερές επίπεδο, χωρίς την παρέμβαση της Ιντερπόλ. Τα εθνικά κεντρικά γραφεία χρησιμοποιούν το εργαλείο επικοινωνίας I-24/7 που αναπτύχθηκε από την Ιντερπόλ.

Άλλοι διάλογοι περιλαμβάνουν αξιωματικούς συνδέσμους που δραστηριοποιούνται σε διμερές επίπεδο (είναι εγκατεστημένοι σε άλλα κράτη μέλη και χρησιμοποιούνται συνήθως σε πιο περίπλοκες υποθέσεις) και κέντρα αστυνομικής και τελωνειακής συνεργασίας (έχουν συσταθεί από γειτονικά κράτη μέλη για τη στήριξη της ανταλλαγής πληροφοριών καθώς και την επιχειρησιακή συνεργασία σε παραμεθόριες περιοχές).

Η **επιλογή του διαύλου** ρυθμίζεται εν μέρει από τη νομοθεσία της ΕΕ: Οι αιτήσεις SIS για συμπληρωματικές πληροφορίες μετά την ανακάλυψη θετικού αποτελέσματος πρέπει να υποβάλλονται μέσω των υπηρεσιών SIRENE, και η ανταλλαγή πληροφοριών με την Ευρωπόλ πραγματοποιείται μέσω των ENU. Διαφορετικά, η επιλογή επαφίεται στα κράτη μέλη.

2.3. Αλληλεπίδραση των διαφόρων μέσων, διαύλων και εργαλείων

Υπάρχει ποικιλία μέσων, διαύλων και εργαλείων, σχεδιασμένων για ειδικούς σκοπούς. Η ποινική έρευνα μπορεί να συνεπάγεται την παράλληλη ή διαδοχική χρήση περισσότερων του ενός μέσου. Σε μια διασυνοριακή περίπτωση σοβαρού ή οργανωμένου εγκλήματος, ένα άτομο ή ένα αντικείμενο μπορεί να ελεγχθεί τόσο στο σύστημα πληροφοριών της Ευρωπόλ όσο και στο SIS και όπου υπάρχουν θετικά αποτελέσματα οι αιτήσεις επακόλουθων ενεργειών αναζήτησης θα μπορούσαν να υποβληθούν μέσω των διαύλων Ευρωπόλ ή SIRENE, αντίστοιχα. Ένα βιομετρικό ίχνος θα μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο ανταλλαγής Prüm και μετά την ανακάλυψη θετικού αποτελέσματος να υποβληθεί αίτηση δυνάμει της «σουηδικής πρωτοβουλίας» με χρήση του εργαλείου SIENA.

Ανεξάρτητα από το συνδυασμό ή τη σειρά, πρέπει να τηρούνται οι κανόνες του κάθε μέσου. Σε αυτούς περιλαμβάνονται οι διατάξεις για την προστασία των δεδομένων, την ασφάλεια των δεδομένων και την ποιότητα, και τους σκοπούς για τους οποίους μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα μέσα. Οι εθνικές διαδικασίες επεξεργασίας δεδομένων για διασυνοριακές ανταλλαγές πρέπει επίσης να συμμορφώνονται με τη νομοθεσία της ΕΕ για την προστασία των προσωπικών δεδομένων¹⁴. Πρέπει να τηρείται η αναλογικότητα, π.χ. οι αιτήσεις δύνανται να απορριφθούν βάσει της «σουηδικής πρωτοβουλίας» εάν η παροχή πληροφοριών θα ήταν σαφώς δυσανάλογη προς τον σκοπό της αίτησης. Η τήρηση αυτών των κανόνων απαιτεί την κύρωση των αιτήσεων και απαντήσεων από άρτια ειδικευμένο προσωπικό που εργάζεται με κατάλληλα μέσα πληροφόρησης.

¹³ Secure Information Exchange Network Application - ασφαλής εφαρμογή δικτύου ανταλλαγής πληροφοριών.

¹⁴ Απόφαση πλαίσιο 2008/977 του Συμβουλίου.

2.4. Διασύνδεση με την δικαστική συνεργασία

Στη διαδικασία ποινικής δικαιοσύνης συμμετέχουν τόσο οι αρχές επιβολής του νόμου όσο και οι δικαστικές αρχές, αλλά ο βαθμός στον οποίο η ποινική έρευνα διευθύνεται ή εποπτεύεται από δικαστικές αρχές (συμπεριλαμβανομένων των εισαγγελέων) περιλαμβάνεται στις διαφορές μεταξύ των κρατών μελών. Όταν οι δικαστικές αρχές έχουν τον κύριο λόγο, καθώς και στις περιπτώσεις όπου απαιτούνται πληροφορίες ως αποδεικτικό στοιχείο, προβλέπονται συνήθως οι δικαστικές διαδικασίες συνεργασίας της αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής (MLA).

Επιπλέον, για πληροφορίες που σε ένα κράτος μέλος παρέχεται άμεσα πρόσβαση ενδέχεται σε άλλο κράτος να απαιτείται δικαστική έγκριση. Η «σουηδική πρωτοβουλία» προβλέπει ότι, όταν για τις αιτούμενες πληροφορίες απαιτείται δικαστική έγκριση, η αρμόδια αρχή επιβολής του νόμου προς την οποία απευθύνεται η αίτηση πρέπει να υποβάλει αίτηση στη δικαστική αρχή η οποία οφείλει να εφαρμόσει τους ίδιους εκείνους κανόνες που θα ίσχυαν και σε μια καθαρά εσωτερική υπόθεση.

Κατά τη διαδικασία χαρτογράφησης διαπιστώθηκε, ωστόσο, ότι οι εμπειρογνώμονες σε θέματα επιβολής του νόμου αντιλαμβάνονται τους διαφορετικούς κανόνες ως πηγή καθυστέρησης σε διασυνοριακές έρευνες. Μολονότι η Eurojust δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας ανακοίνωσης, μπορεί να σημειωθεί ότι είναι διαθέσιμη για να διευκολύνει τη δικαστική συνεργασία. Επίσης σημαντική είναι η υπό συζήτηση επί του παρόντος ευρωπαϊκή εντολή έρευνας, η οποία θα μπορούσε να αντικαταστήσει υφιστάμενους κανόνες που διέπουν τη διασυνοριακή συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων για την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης. Θα πρέπει να απαιτηθεί η αναγνώριση και η εκτέλεσή της με την ίδια ταχύτητα όπως για παρεμφερή εθνική υπόθεση και, σε κάθε περίπτωση, εντός καθορισμένων προθεσμιών.

2.5. Αρχές

Στην ανακοίνωση επισκόπησης 2010, η Επιτροπή εξέθεσε ουσιαστικές και προσανατολισμένες στη διαδικασία αρχές για την ανάπτυξη νέων πρωτοβουλιών και την αξιολόγηση υφιστάμενων μέσων.

Οι ουσιαστικές αρχές είναι:

- (1) *Η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων, ιδίως του δικαιώματος στην προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων.* Πρόκειται για δικαιώματα που προβλέπονται στα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη και στο άρθρο 16 της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ.
- (2) *Αναγκαιότητα.* Ο περιορισμός του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή δύναται να δικαιολογηθεί μόνο εάν είναι νόμιμος, επιδιώκει θεμιτό στόχο και είναι αναγκαίος σε μια δημοκρατική κοινωνία.
- (3) *Επικουρικότητα.*
- (4) *Ορθή διαχείριση κινδύνου.* Είναι ουσιαστικής σημασίας η τήρηση των κριτηρίων αναγκαιότητας και ο περιορισμός του σκοπού.

Οι προσανατολισμένες στη διαδικασία αρχές είναι:

- (5) *Σχέση κόστους/αποτελεσματικότητας* Τούτο απαιτεί να λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες λύσεις και να εκτιμάται εάν οι στόχοι μιας πρότασης θα μπορούσαν να επιτευχθούν μέσω της καλύτερης χρησιμοποίησης των υφιστάμενων μέσων.
- (6) *Σχεδιασμός πολιτικής από τη βάση*. Παράδειγμα αυτού είναι η διαδικασία χαρτογράφησης με τη συμμετοχή εμπειρογνομώνων σε θέματα επιβολής του νόμου κατά την προετοιμασία της παρούσας ανακοίνωσης.
- (7) *Σαφής κατανομή των αρμοδιοτήτων*. Στην ανακοίνωση επισκόπησης 2010 επισημαίνεται ότι δεν υπήρχε στα κράτη μέλη επικεφαλής έργου από τον οποίο θα μπορούσαν να ζητηθούν συμβουλές για την εφαρμογή της απόφασης Prüm. Η έκθεση Prüm της Επιτροπής παρουσιάζει πώς καλύπτεται σήμερα εν μέρει το έλλειμμα αυτό με στήριξη στο πλαίσιο της Ευρωπόλ. Όσον αφορά την ιδέα που αναφέρεται στην ανακοίνωση επισκόπησης 2010 ότι ο οργανισμός ΤΠ ενδέχεται να μπορεί να παρέχει τεχνικές συμβουλές, οι τρέχουσες προτεραιότητες του οργανισμού είναι διαφορετικές. Ευκαιρία για επανεξέταση του θέματος θα αποτελέσει η τριετής αξιολόγηση η οποία αναμένεται να πραγματοποιηθεί έως το τέλος του 2015.
- (8) *Ρήτρες επανεξέτασης και λήξης ισχύος*. Η Επιτροπή εξέδωσε εκθέσεις σχετικά με την «σουηδική πρωτοβουλία» και την Prüm. Η παρούσα ανακοίνωση λαμβάνει υπόψη τις εν λόγω εκθέσεις.

3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Το παρόν τμήμα εστιάζει στη «σουηδική πρωτοβουλία», την Prüm και την Ευρωπόλ. Μολονότι οι διάλογοι SIS και SIRENE αντιπροσωπεύουν μεγάλο όγκο της ανταλλαγής πληροφοριών, δεν διατυπώνονται γι' αυτούς συστάσεις επειδή βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη εκτεταμένες αλλαγές, ιδίως η προσεχής μετάβαση στο SIS II.

3.1. Βελτίωση της χρήσης των υφιστάμενων μέσων

Εκτός από την επικείμενη μεταρρύθμιση της Ευρωπόλ, η Επιτροπή δεν προτίθεται βραχυπρόθεσμα να προτείνει τροποποιήσεις στα προαναφερθέντα μέσα της ΕΕ. Ούτε χρειάζονται επί του παρόντος νέα μέσα. Πρώτα απ' όλα, **πρέπει να εφαρμοστούν τα υφιστάμενα μέσα**.

Αυτό ισχύει ιδίως για την Prüm. Η έκθεση Prüm της Επιτροπής που συνοδεύει την παρούσα ανακοίνωση διαπιστώνει ότι η ανταλλαγή δεδομένων Prüm εκτιμάται ιδιαίτερα στο πλαίσιο των ερευνών, αλλά ότι η εφαρμογή υστερεί σοβαρά. **Πολλά κράτη μέλη δεν εφαρμόζουν ακόμη την ανταλλαγή δεδομένων δυνάμει της Prüm παρόλο που η προθεσμία μεταφοράς έληγε στις 26 Αυγούστου 2011¹⁵**. Οι κύριοι λόγοι είναι τεχνικής φύσεως και αποτελούν συνέπεια της έλλειψης ανθρώπινων και οικονομικών πόρων στα κράτη μέλη. Ωστόσο, λαμβανομένων υπόψη των δυνατοτήτων στήριξης της ΕΕ (χρηματοδότηση, κινητή μονάδα βοήθειας (MCT), γραφείο βοήθειας - "helpdesk"), αυτό που χρειάζεται περισσότερο απ' όλα φαίνεται να είναι η πολιτική βούληση για εφαρμογή. Όπως αναφέρεται στην έκθεση,

¹⁵ Τα ακόλουθα κράτη μέλη έχουν προβεί στην εφαρμογή:
DNA: BG/CZ/DE/ES/EE/FR/CY/LV/LT/LU/HU/NL/AT/PT/RO/SI/SK/FI·
ΔΑ: BG/CZ/DE/EE/ES/FR/CY/LT/LU/HU/NL/AT/SI/SK·
AKO: BE/DE/ES/FR/LT/LU/NL/AT/PL/RO/SI/FI/SE.
Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. την έκθεση Prüm.

η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να συνδράμει προσφέροντας τη χρηματοδότηση της ΕΕ. Εντούτοις, το πλαίσιο θα αλλάξει τον Δεκέμβριο του 2014, όταν η Επιτροπή θα είναι σε θέση να κινήσει τη διαδικασία επί παραβάσει. Μέχρι τότε δεν εφαρμόζονται οι κανόνες για τον έλεγχο της εθνικής εφαρμογής, δεδομένου ότι η Prüm, όπως και η «σουηδική πρωτοβουλία», εκδόθηκε βάσει του πρώην τρίτου πυλώνα.

Όσον αφορά τη «**σουηδική πρωτοβουλία**», η Επιτροπή ανέφερε το 2011 ότι δεν έχουν ακόμη αξιοποιηθεί όλες οι δυνατότητες της, αλλά ότι η σημασία της θα αυξηθεί¹⁶. Η αξιολόγηση αυτή εξακολουθεί να ισχύει· ακόμη δεν έχουν προβεί στην εφαρμογή όλα τα κράτη μέλη¹⁷. Τα περισσότερα κράτη μέλη ανέφεραν ότι την έχουν μεταφέρει στην εθνική τους νομοθεσία¹⁸, ενώ ορισμένα δήλωσαν ότι δεν χρειαζόταν να την μεταφέρουν καθώς η εθνική τους νομοθεσία είχε ήδη ευθυγραμμιστεί με αυτήν¹⁹. Εντούτοις, παρά τα πλεονεκτήματά της, συμπεριλαμβανομένης της αρχής της ισοδύναμης πρόσβασης και των προθεσμιών, στην πράξη εξακολουθεί να μην χρησιμοποιείται ευρέως. Οι αιτίες που προβλήθηκαν γι' αυτό είναι μεταξύ άλλων ότι οι εναλλακτικές λύσεις κρίνονται επαρκείς και ότι το έντυπο της αίτησης είναι δύσχρηστο (ακόμη και στην απλουστευμένη έκδοση του 2010²⁰).

Η Επιτροπή κλήθηκε να εξετάσει τη χρησιμότητά της για αιτήσεις Prüm επακόλουθων ενεργειών²¹ μετά την ανακάλυψη θετικού αποτελέσματος. Όπου οι πληροφορίες παρακολούθησης είναι απαραίτητες ως αποδεικτικό στοιχείο ενώπιον δικαστηρίου, κανονικά θα απαιτηθεί αίτηση δικαστικής συνεργασίας. Ωστόσο, στις περιπτώσεις που η χρήση των πληροφοριών ως αποδεικτικών στοιχείων δεν είναι απαραίτητη ή δεν απαιτείται ακόμη, θα πρέπει να προωθηθεί η συστηματική χρήση της «σουηδικής πρωτοβουλίας» ως νομικής βάσης και του ως εργαλείου επικοινωνίας ώστε να αξιοποιηθούν πλήρως τα πλεονεκτήματά τους και να ευθυγραμμιστούν τα κράτη μέλη με μια ενιαία βέλτιστη πρακτική.

Όσον αφορά την **Ευρωπόλ**, σε αξιολόγηση του 2012²² επιβεβαιώθηκαν άλλες διαπιστώσεις σύμφωνα με τις οποίες τα κράτη μέλη δεν ανταλλάσσουν επαρκώς πληροφορίες με την Ευρωπόλ (ως εκ τούτου και μεταξύ τους). Η Επιτροπή θα αντιμετωπίσει το ζήτημα αυτό σε πρόταση τροποποίησης της νομικής βάσης της Ευρωπόλ. Από την πλευρά του, το Συμβούλιο κάλεσε τα κράτη μέλη να κάνουν αυξημένη χρήση του συστήματος πληροφοριών Ευρωπόλ²³.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα της Στοκχόλμης, η Επιτροπή παράγγειλε μελέτη για ενδεχόμενο **ευρωπαϊκό ευρετηριακό σύστημα ποινικών μητρώων**²⁴. Η ιδέα είναι, δεδομένου ότι το έγκλημα έχει όλο και περισσότερο διασυνοριακό χαρακτήρα, να ικανοποιηθεί η διαπιστωθείσα ανάγκη πληροφόρησης ενός αστυνομικού σε κράτος μέλος εάν ένας ύποπτος είναι γνωστός στην αστυνομία άλλου κράτους. Σύμφωνα με την αρχή του κόστους/αποτελεσματικότητας, η Επιτροπή θεωρεί ότι η δημιουργία ευρωπαϊκού ευρετηριακού συστήματος ποινικών μητρώων (EPRIS) **δεν δικαιολογείται επί του παρόντος**, δεδομένου ότι δεν αξιοποιούνται πλήρως τα υφιστάμενα μέσα και εργαλεία τα οποία θα μπορούσαν να υπηρετήσουν πλήρως ή εν μέρει τον σκοπό αυτό μέσω της καλύτερης ή της εντατικής χρησιμοποίησής τους. Τούτο αφορά ιδίως το σύστημα

¹⁶ SEC(2011) 593.

¹⁷ Τα ακόλουθα κράτη μέλη δεν έχουν ακόμη θεσπίσει νομοθεσία εφαρμογής: BE/EL/IT/LU.

¹⁸ BG/CZ/DK/DE/EE/ES/FR/CY/HU/LT/LV/NL/PL/PT/RO/SI/SK/FI/SE.

¹⁹ IE/MT/AT/UK.

²⁰ 9512/1/10.

²¹ Συμπεράσματα του Συμβουλίου 27-28 Οκτωβρίου 2011, 15277/11.

²² https://www.europol.europa.eu/sites/default/files/publications/rand_evaluation_report.pdf

²³ Συμπεράσματα του Συμβουλίου, 7-8 Ιουνίου 2012.

²⁴ http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/documents/categories/studies/index_en.htm

πληροφοριών Ευρωπόλ (φόρτωση των σχετικών δεδομένων και επέκταση της πρόσβασης σε εθνικό επίπεδο), το SIS II (αυξανόμενη χρήση των σχετικών καταχωρίσεων σχετικά με φυσικά πρόσωπα ή οχήματα για τους σκοπούς της δίωξης ποινικών αδικημάτων και της πρόληψης απειλών κατά της δημοσίας ασφαλείας), το (περαιτέρω ανάπτυξη της πρόσβασης σε εθνικό επίπεδο, διασύνδεση με εθνικά συστήματα και αυτοματοποίηση των εργασιών όπου ενδείκνυται) και την Prüm (πλήρης εφαρμογή ώστε να βελτιωθεί η αναγνώριση εγκληματιών που δρουν σε διαφορετικά κράτη μέλη).

Τα κράτη μέλη καλούνται:

- Να εφαρμόσουν πλήρως τη «σουηδική πρωτοβουλία», συμπεριλαμβανομένης της αρχής της για την ισοδύναμη πρόσβαση.
- Να εφαρμόσουν πλήρως την απόφαση Prüm, κάνοντας χρήση της διαθέσιμης στήριξης της ΕΕ.
- Για αιτήσεις Prüm σχετικά με επακόλουθες ενέργειες μετά την ανακάλυψη θετικού αποτελέσματος, να χρησιμοποιούν τη «σουηδική πρωτοβουλία» και το εργαλείο SIENA.

Η Επιτροπή:

- Θα εξακολουθήσει να παρέχει χρηματοδότηση της ΕΕ για τη στήριξη της εφαρμογής της συνθήκης Prüm.
- Έως το Δεκέμβριο του 2014: θα προετοιμάσει την εφαρμογή στον τομέα αυτόν των κανόνων για τη διασφάλιση της εφαρμογής σε εθνικό επίπεδο της νομοθεσίας της ΕΕ.

3.2. Εξορθολογισμός και διαχείριση των διαύλων

Επιλογή του διαύλου. Τα κράτη μέλη που μπορούν να επιλέγουν ελεύθερα διάυλο (εκτός από τις νομικές απαιτήσεις που ισχύουν για τις υπηρεσίες Sirene και τα ENU) παρατηρείται ότι χρησιμοποιούν διαφορετικούς διαύλους σε διαφορετικό βαθμό. Το εγχειρίδιο ορθών πρακτικών σχετικά με τις μονάδες διεθνούς αστυνομικής συνεργασίας σε εθνικό επίπεδο («Εγχειρίδιο 2008»)²⁵, το οποίο καταρτίστηκε υπό την αιγίδα των αρχηγών αστυνομίας της ΕΕ, περιέχει κριτήρια²⁶, τα οποία όμως δεν είναι δεσμευτικά και δεν έχουν οδηγήσει σε σύγκλιση των εθνικών πρακτικών. Ορισμένα κράτη μέλη έχουν στραφεί στην πιο συστηματική χρήση της Ευρωπόλ. Άλλα, εξακολουθούν να βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στον διάυλο της Ιντερπόλ, η ελκυστικότητα του οποίου φαίνεται να εδράζεται εν μέρει στον παραδοσιακό κεντρικό του ρόλο στη διεθνή αστυνομική συνεργασία και εν μέρει στη διαφανόμενη ευκολία χρήσης του. Το SISNET χρησιμοποιείται από ορισμένα κράτη μέλη για θέματα που δεν σχετίζονται με το SIS, π.χ. αιτήσεις «σουηδικής πρωτοβουλίας».

Η Επιτροπή εκτιμά ότι έχει έρθει η στιγμή να εφαρμοστεί στην ΕΕ μια πιο συνεκτική προσέγγιση η οποία θα προβλέπει κεντρικό ρόλο για την Ευρωπόλ. Στο πλαίσιο της προσέγγισης αυτής, όπου ο διάυλος δεν προσδιορίζεται νομικά, **θα επιλέγεται εκ προοιμίου**

²⁵ 7968/08.

²⁶ Επαναλαμβάνονται στις κατευθυντήριες γραμμές της σχετικά με την εφαρμογή της «σουηδικής πρωτοβουλίας», 9512/1/10

ο διάυλος της Ευρωπόλ με χρήση του εργαλείου SIENA, εκτός εάν υπάρχουν ειδικοί λόγοι για χρησιμοποίηση άλλου διαύλου. Έτσι, για παράδειγμα, αιτήσεις αστυνομικής συνεργασίας που υποβάλλονται σήμερα με το SISNET (το οποίο θα κλείσει όταν τεθεί σε λειτουργία το SIS II²⁷) στο μέλλον θα πρέπει να υποβάλλονται χρησιμοποιώντας το σύστημα SIENA.

Ορισμένα κράτη μέλη είναι υπέρ μιας προσέγγισης που παρέχει μεγάλη ευελιξία για χρησιμοποίηση διαφορετικών διαύλων. Η Επιτροπή διαφωνεί. Η ανάπτυξη από όλα τα κράτη μέλη εθνικών κανόνων για την επιλογή του διαύλου και η σύγκλισή τους προς μια ενιαία κοινή προσέγγιση θα ήταν προτιμότερη από την τρέχουσα κατακερματισμένη προσέγγιση. Η επιλογή του διαύλου της Ευρωπόλ δικαιολογείται λόγω των πλεονεκτημάτων που παρέχει. Οι αξιωματικοί σύνδεσμοι της Ευρωπόλ δύνανται να κληθούν να παρέμβουν όπου κριθεί αναγκαίο. Το σύστημα SIENA μπορεί να χρησιμοποιηθεί για άμεσες διμερείς ανταλλαγές, αλλά διευκολύνει επίσης την ανταλλαγή πληροφοριών με την Ευρωπόλ σύμφωνα με τις νομικές απαιτήσεις της απόφασης Ευρωπόλ και της «συνηδίκης πρωτοβουλίας». Τα μηνύματα SIENA είναι διαρθρωμένα, μπορούν να χειριστούν μεγάλο όγκο δεδομένων και ανταλλάσσονται με υψηλό επίπεδο ασφάλειας. Η προστασία των δεδομένων ενισχύεται με την ανταλλαγή πληροφοριών σε δομημένο μορφότυπο, π.χ. χρησιμοποιώντας το σύστημα SIENA. Η προτεινόμενη προσέγγιση είναι απολύτως σύμφωνη με την επικείμενη πρόταση της Επιτροπής για μεταρρύθμιση της Ευρωπόλ και με τις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που αναφέρονται στο πρόγραμμα της Στοκχόλμης, το οποίο προβλέπει ότι «η Ευρωπόλ θα πρέπει να καταστεί κέντρο ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου των κρατών μελών, φορέας παροχής υπηρεσιών και πλατφόρμα των υπηρεσιών επιβολής του νόμου».

Διαχείριση των διαύλων. Ως ενιαίο σημείο επαφής (SPOC) ορίζεται υπηρεσία μιας στάσης για τη διεθνή αστυνομική συνεργασία, που λειτουργεί 24 ώρες/7 ημέρες, στην οποία ένα κράτος μέλος συγκεντρώνει την εθνική του υπηρεσία Sirene, την ENU και το εθνικό κεντρικό γραφείο της Ιντερπόλ, καθώς και σημεία επαφής για άλλους διαύλους. Η δημιουργία από κάθε κράτος μέλος ενός SPOC (ακόμη και αν δεν χρησιμοποιούνταν πάντα ο όρος αυτός) αποτέλεσε το 2007 συμπέρασμα του τρίτου γύρου αμοιβαίων επισκέψεων αξιολόγησης²⁸, και περιλαμβάνεται στις συστάσεις του εγχειριδίου 2008. Τα περισσότερα κράτη μέλη διαθέτουν υπηρεσίες διεθνούς αστυνομικής συνεργασίας, αλλά μόνο ορισμένες από αυτές έχουν τα χαρακτηριστικά πλήρως αυτοτελούς SPOC. Το 2012, το Συμβούλιο κάλεσε τα κράτη μέλη να διερευνήσουν τις δυνατότητες δημιουργίας SPOC²⁹. Η Επιτροπή θα μπορούσε να προχωρήσει περισσότερο: για να βελτιωθεί η ανταλλαγή πληροφοριών των αρχών επιβολής του νόμου της ΕΕ συνολικά, **όλα τα κράτη μέλη θα πρέπει να δημιουργήσουν ενιαία σημεία επαφής SPOC** που θα διαθέτουν ορισμένα ελάχιστα χαρακτηριστικά.

Για αιτήσεις σε άλλο κράτος μέλος, η συγκέντρωση των διαφόρων διαύλων σε μία μόνο οργανωτική δομή, που προκύπτει από τους εθνικούς κανόνες για την επιλογή των διαύλων, θα διασφαλίσει την ορθή και συνεπή επιλογή διαύλου καθώς και την ποιότητα των αιτήσεων. Η ποιότητα διασφαλίζεται με την επικύρωση των αιτήσεων από τα SPOC για να επιβεβαιωθεί ότι είναι απαραίτητες και κατάλληλες. Στις περιπτώσεις που η ανταλλαγή των πληροφοριών δεν πραγματοποιείται μέσω SPOC (π.χ. μέσω κέντρων αστυνομικής και τελωνειακής συνεργασίας (PCCC) ή μέσω των εθνικών υπηρεσιών που πραγματοποιούν άμεσες ανταλλαγές χρησιμοποιώντας το SIENA), ένα SPOC μπορεί να εξασφαλίσει τον εθνικό συντονισμό. Για εισερχόμενες αιτήσεις, τα SPOC θα πρέπει, όπου επιτρέπεται από το νόμο,

²⁷ Το δίκτυο επικοινωνίας SIS II περιορίζεται εκ του νόμου σε δεδομένα του SIS II και συμπληρωματικές πληροφορίες.

²⁸ 13321/3/07.

²⁹ Συμπεράσματα του Συμβουλίου 7-8 Ιουνίου 2012, 10333/12.

να έχουν άμεση πρόσβαση στις εθνικές βάσεις δεδομένων ώστε να απαντούν γρήγορα τις αιτήσεις, ιδίως δυνάμει των προθεσμιών της «σουηδικής πρωτοβουλίας». Οι κανόνες του εγχειριδίου SIRENE (π.χ. για την ασφάλεια, τα συστήματα ροής εργασιών, την ποιότητα των δεδομένων και τη στελέχωση) θα μπορούσαν να αποτελέσουν τη βάση για τη συνεκτική οργάνωση όλων των διαύλων. Η κοινή χρήση των πόρων όπως του προσωπικού και των υποδομών μπορούν να συμβάλουν στην εξοικονόμηση κόστους ή τουλάχιστον στην καλύτερη χρησιμοποίηση των πόρων.

Τα SPOC πρέπει να περιλαμβάνουν όλους τους φορείς επιβολής του νόμου, συμπεριλαμβανομένων των τελωνείων. Πρέπει να θεσπιστεί συνεργασία μεταξύ των SPOC και των εθνικών κέντρων συντονισμού (NCC) για την επιτήρηση των συνόρων. Όπου αυτό συμβαδίζει με τα εθνικά νομικά συστήματα, πρέπει να δημιουργηθούν σύνδεσμοι με δικαστικές αρχές, ιδίως όταν αυτές εποπτεύουν τις ποινικές έρευνες.

Ένας αυξανόμενος αριθμός PCCC³⁰ ανταλλάσσουν επιτυχώς πληροφορίες σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Οι ετήσιες διασκέψεις σε επίπεδο ΕΕ παρέχουν τη δυνατότητα ανταλλαγής εμπειριών και συζήτησης κοινών προσεγγίσεων. Αν και ο υψηλός γενικά αριθμός ανταλλαγών δεν αφορά ως επί το πλείστον το πιο σοβαρό και το οργανωμένο έγκλημα, αποτελεί πρόκληση να διασφαλιστεί ότι σε συναφείς υποθέσεις οι πληροφορίες διαβιβάζονται στο εθνικό επίπεδο (SPOC) και, εφόσον κριθεί σκόπιμο, στην Ευρωπόλ. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή αναμένει με ενδιαφέρον τα αποτελέσματα του εν εξελίξει πιλοτικού σχεδίου (δυνάμει δράσης του συστήματος χειρισμού πληροφοριών-IMS) που χρησιμοποιεί το σύστημα SIENA σε PCCC.

Η **πλατφόρμα ανταλλαγής πληροφοριών** αποτελεί δράση IMS που κατευθύνεται από την Ευρωπόλ με σκοπό την ανάπτυξη κοινής πύλης για πρόσβαση σε υφιστάμενους διαύλους και συστήματα, σε πλήρη συμμόρφωση με τους κανόνες ασφάλειας και προστασίας των δεδομένων. Η Επιτροπή θεωρεί ότι υπάρχουν οφέλη από τη διευκόλυνση της χρήσης των υφιστάμενων διαύλων και συστημάτων, αλλά ότι απαιτείται περαιτέρω αξιολόγηση της σχέσης κόστους/οφέλους της πλατφόρμας ανταλλαγής πληροφοριών, του ποιος θα παρέχει την χρηματοδότηση και του τρόπου διαχείρισης του σχεδίου. Η αξιολόγηση αυτή πρέπει επίσης να περιλαμβάνει τον οργανισμό ΤΠ³¹.

Τα κράτη μέλη καλούνται:

- Να χρησιμοποιούν, σε ανταλλαγές όπου ο διάυλος δεν προσδιορίζεται νομικά, τον διάυλο της Ευρωπόλ με χρήση εκ προοιμίου του εργαλείου SIENA, εκτός εάν υπάρχουν ειδικοί λόγοι για χρησιμοποίηση άλλου διαύλου.
- Να εκπονήσουν εθνικές οδηγίες για την επιλογή του διαύλου.
- Ειδικότερα, μετά τη θέση σε λειτουργία του SIS II και το κλείσιμο του SISNET, να χρησιμοποιούν τον διάυλο της Ευρωπόλ και το εργαλείο SIENA για τις ανταλλαγές στο πλαίσιο της αστυνομικής συνεργασίας για τις οποίες επί του παρόντος χρησιμοποιείται το SISNET.
- Να δημιουργήσουν, εάν δεν υπάρχει ήδη, ενιαίο σημείο επαφής (SPOC) το οποίο θα καλύπτει όλους τους βασικούς διαύλους, θα είναι διαθέσιμο 24 ώρες/7 ημέρες, θα

³⁰ 38 στο τέλος του 2011.

³¹ Ευρωπαϊκός οργανισμός για την επιχειρησιακή διαχείριση των ευρείας κλίμακας συστημάτων πληροφορικής στον τομέα της ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

συμμετέχουν σ' αυτό όλες οι αρχές επιβολής του νόμου και θα έχει πρόσβαση στις εθνικές βάσεις δεδομένων.

- Να εξασφαλίσουν ότι οι πληροφορίες που ανταλλάσσονται μέσω των κέντρων αστυνομικής και τελωνειακής συνεργασίας διαβιβάζονται, κατά περίπτωση, στο εθνικό επίπεδο, και, όπου κρίνεται σκόπιμο, στην Ευρωπόλ.
- Να εξασφαλίσουν τη συνεργασία μεταξύ των SPOC και των ΕΚΣ του EUROSUR.

Το Συμβούλιο καλείται:

- Να τροποποιήσει τις κατευθύνσεις σε επίπεδο ΕΕ, ώστε να αντανακλούν τις κατευθυντήριες γραμμές επιλογής του διαύλου που προτείνονται ανωτέρω.

Η Επιτροπή:

- Θα συμμετέχει σε εργασίες για την αξιολόγηση της σκοπιμότητας δημιουργίας πλατφόρμας ανταλλαγής πληροφοριών.

3.3. Διασφάλιση της ποιότητας, της ασφάλειας και της προστασίας των δεδομένων

Οι διασφαλίσεις για την προστασία δεδομένων στα υφιστάμενα μέσα πρέπει να εξετάζονται με προσοχή. Σύμφωνα με την πρόταση της Επιτροπής, της 25ης Ιανουαρίου 2012, για οδηγία που εφαρμόζεται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από εθνικές αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων³², οι κανόνες για την προστασία των δεδομένων σε υφιστάμενα μέσα θα πρέπει να επανεξεταστούν ώστε να αξιολογηθεί η ανάγκη ευθυγράμμισής τους με την οδηγία.

Είναι απαραίτητο ένα **υψηλό επίπεδο ασφάλειας των δεδομένων**, ώστε να προστατευθεί η ακεραιότητα των προσωπικών δεδομένων που ανταλλάσσονται και να εξασφαλιστεί η εμπιστοσύνη των κρατών μελών στην ανταλλαγή πληροφοριών. Η αλυσίδα είναι τόσο ισχυρή όσο ο πιο αδύναμος κρίκος της: Τα κράτη μέλη και οι οργανισμοί της ΕΕ πρέπει να εξασφαλίσουν την ανταλλαγή δεδομένων μέσω δικτύων που είναι ιδιαίτερα ασφαλή. Η προαναφερόμενη πρόταση οδηγίας περιέχει κανόνες σχετικά με την ασφάλεια των δεδομένων³³, και σε επίπεδο ΕΕ υπάρχουν λεπτομερείς κανόνες ασφαλείας για την προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών ΕΕ³⁴.

Ένα **υψηλό επίπεδο ποιότητας των δεδομένων** είναι εξίσου σημαντικό. Η «επιχειρηματική διαδικασία», δηλαδή ο τρόπος που πραγματοποιείται στην πράξη η ανταλλαγή πληροφοριών, είναι συναφής στο πλαίσιο αυτό. Μια πτυχή της διαδικασίας αυτής είναι η **αυτοματοποίηση συγκεκριμένων καθηκόντων**, όπου αυτό είναι δυνατό και σκόπιμο. Για παράδειγμα, η κατάρτιση αίτησης για λήψη πληροφοριών από άλλο κράτος μέλος απαιτεί την εκ νέου εισαγωγή στο χρησιμοποιούμενο εργαλείο επικοινωνίας δεδομένων καταχωρισθέντων σε εθνικό σύστημα· εάν αυτό γίνει χειρογράφως υπάρχει κίνδυνος σφαλμάτων και η διαδικασία είναι χρονοβόρα. Η αυτοματοποίηση των καθηκόντων αυτών θα καταστεί δυνατή από το **UMF II**³⁵, μια άλλη δράση IMS. Το χρηματοδοτούμενο από την ΕΕ αυτό σχέδιο που δρομολογήθηκε από την Ευρωπόλ έχει ως στόχο την ανάπτυξη προτύπου για το μορφότυπο

³² COM (2012) 10.

³³ Άρθρα 27 έως 29 της πρότασης.

³⁴ Απόφαση 2011/292/ΕΕ του Συμβουλίου.

³⁵ Ενιαίο Μορφότυπο Μηνυμάτων.

των μηνυμάτων που χρησιμοποιούνται για να ζητηθούν πληροφορίες και να δοθούν απαντήσεις. Τούτο θα επιτρέψει την αυτοματοποίηση της διαβίβασης δεδομένων μεταξύ των διαφόρων συστημάτων, π.χ. εθνικά συστήματα διαχείρισης υποθέσεων και SIENA. Λαμβάνοντας υπόψη την πιθανή εξοικονόμηση κόστους ή τουλάχιστον την καλύτερη χρήση των πόρων, τα οφέλη από την εξάλειψη της χειρόγραφης καταχώρισης δεδομένων είναι διττά. Ελευθερώνεται προσωπικό το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε καθήκοντα επικύρωσης. Επιπλέον, με την μείωση των λαθών αντιγραφής και τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών σε δομημένο μορφότυπο, βελτιώνεται η διαχείριση και η προστασία των δεδομένων.

Η αυτοματοποίηση των καθηκόντων δεν συνεπάγεται ότι κάθε αστυνομικός στην ΕΕ θα πρέπει να έχει πρόσβαση σε όλες τις αστυνομικές πληροφορίες στην ΕΕ. Οι ανταλλαγές πρέπει να περιορίζονται στις αναγκαίες και σκόπιμες, και η διαχείρισή τους πρέπει να γίνεται κατά τρόπο που να διασφαλίζει ότι τηρούνται τα εν λόγω όρια. **Οι αυτοματοποιημένες αναζητήσεις, ως μέσο για την αντιμετώπιση προβλημάτων χωρητικότητας, λειτουργούν συνεπώς δυνάμει των υπάρχοντων ενωσιακών μέσων ανταλλαγής πληροφοριών στη βάση συστήματος επιτυχούς/ μη επιτυχούς αναζήτησης («hit/ no-hit»)** (π.χ. SIS, Prüm DNA και δακτυλικά αποτυπώματα), ή διαφορετικά περιορίζονται σε στενά καθορισμένες κατηγορίες δεδομένων (π.χ. δεδομένα Prüm σχετικά με τις άδειες κυκλοφορίας οχημάτων). Ορισμένα καθήκοντα δεν μπορεί και δεν πρέπει να αυτοματοποιούνται, ιδίως η επικύρωση των αιτήσεων και των απαντήσεων. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό στο πλαίσιο της «σουηδικής πρωτοβουλίας», η οποία απαιτεί οι αιτήσεις να είναι δικαιολογημένες.

Τέλος, η **διαλειτουργικότητα** μεταξύ των διαφόρων εθνικών συστημάτων και διοικητικών δομών μπορεί να αποφέρει οφέλη από πλευράς συνεκτικών διαδικασιών, συντομότερων χρόνων απόκρισης, καλύτερης ποιότητας δεδομένων, και απλούστευσης σχεδιασμού και ανάπτυξης. Το ευρωπαϊκό πλαίσιο διαλειτουργικότητας³⁶ αναγνωρίζει τέσσερα επίπεδα διαλειτουργικότητας: τεχνικό, σημασιολογικό, οργανωτικό και νομικό. Το UMF II θα αναπτύξει το σημασιολογικό επίπεδο³⁷. Η ευθυγράμμιση με κοινές πρακτικές (SPOC, επιλογή του διαύλου) θα προωθήσει το οργανωτικό επίπεδο. Ωστόσο, οι πληροφορίες αυτές μπορούν μόνο να ανταλλάσσονται και να χρησιμοποιούνται όπου αυτό επιτρέπεται από το νόμο.

Η Ευρωπόλ και τα κράτη μέλη καλούνται:

- Να συνεχίσουν την ανάπτυξη του προτύπου UMF II.

3.4. Βελτίωση της κατάρτισης και της ενημέρωσης

Η Επιτροπή για να εξοπλίσει τους υπαλλήλους επιβολής του νόμου με τις γνώσεις και τις δεξιότητες που χρειάζονται για να συνεργάζονται αποτελεσματικά, προετοιμάζει ένα ευρωπαϊκό πρόγραμμα κατάρτισης για την επιβολή του νόμου. Από «χαρτογράφηση» προέκυψε ότι τα συναφή μέσα ανταλλαγής πληροφοριών της ΕΕ καλύπτονται κατά την αρχική κατάρτιση των υπηρεσιών επιβολής του νόμου, αλλά δεν αξιολογήθηκε η ποιότητα της κατάρτισης. Ειδικευμένοι υπάλληλοι, όπως αυτοί που εργάζονται σε SPOC χρειάζονται

³⁶ COM (2010) 744.

³⁷ Το UMF II λαμβάνει υπόψη άλλες εργασίες στον τομέα της σημασιολογίας, όπως τα κοινά μοντέλα δεδομένων που αναπτύσσονται υπό το πρόγραμμα της ΕΕ σχετικά με λύσεις διαλειτουργικότητας για τις ευρωπαϊκές δημόσιες υπηρεσίες.

πιο εμπειριστατωμένη κατάρτιση. Οι ανταλλαγές των εν λόγω υπαλλήλων αναγνωρίζονται³⁸ επίσης ως επωφελείς και θα πρέπει να ενθαρρυνθούν.

Τα κράτη μέλη καλούνται:

- Να διασφαλίσουν ότι όλα τα όργανα επιβολής του νόμου λαμβάνουν κατάλληλη κατάρτιση σχετικά με τη διασυνοριακή ανταλλαγή πληροφοριών.
- Να οργανώσουν ανταλλαγές προσωπικού SPOC.

Η Επιτροπή:

- Θα διασφαλίσει ότι το ευρωπαϊκό πρόγραμμα κατάρτισης για την επιβολή του νόμου περιλαμβάνει την κατάρτιση σχετικά με τη διασυνοριακή ανταλλαγή πληροφοριών.

3.5. Χρηματοδότηση

Από το Ταμείο «Πρόληψη και καταπολέμηση της εγκληματικότητας (ISEC)» έχει διατεθεί χρηματοδότηση της ΕΕ σε σχέδια ανταλλαγής πληροφοριών όπως το UMF II (830 000 ευρώ) και στην εφαρμογή της Prüm (11,9 εκατ. ευρώ). Το Ταμείο θα αντικατασταθεί την περίοδο 2014-20 από ένα Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας της ΕΕ, στο πλαίσιο του οποίου θα είναι επίσης επιλέξιμα τα ενωσιακά σχέδια ανταλλαγής πληροφοριών.

Τα κράτη μέλη θα διαχειρίζονται τμήμα του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας μέσω της λεγόμενης «επιμερισμένης διαχείρισης» σύμφωνα με **πολυετή προγράμματα**. Τα προγράμματα αυτά θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις σχετικές εθνικές προτεραιότητες ανταλλαγής πληροφοριών σύμφωνα με τις συστάσεις που διατυπώνονται στην παρούσα ανακοίνωση. Παράλληλα, η Επιτροπή θα εξετάσει πώς, υπό την άμεση διαχείρισή της, τμήματα του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας μπορούν, ιδίως, να στηρίζουν πιλοτικά σχέδια, π.χ. αναπτύσσοντας περαιτέρω UMF II.

Όσον αφορά τις ίδιες δαπάνες κρατών μελών, άλλες συστάσεις (σχετικά με SPOC, UMF II) θα μπορούσαν, όπως αναφέρεται, να συμβάλουν στην εξοικονόμηση κόστους ή τουλάχιστον στην καλύτερη χρήση των πόρων.

Τα κράτη μέλη καλούνται:

- Να εξετάσουν τις σχετικές προτεραιότητες ανταλλαγής πληροφοριών σε εθνικά πολυετή προγράμματα στο πλαίσιο του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας της ΕΕ 2014-20.

Η Επιτροπή:

- Θα περιλάβει τις πολιτικές ανταλλαγής πληροφοριών στον διάλογο με τα κράτη μέλη για τον προγραμματισμό του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας.
- Θα απευθύνει πρόσκληση υποβολής προτάσεων για άμεση (από την Επιτροπή) χρηματοδότηση συναφών πιλοτικών σχεδίων.

³⁸ 10333/12.

3.6. Στατιστικές

Οι υφιστάμενες στατιστικές, ενώ είναι ικανοποιητικές σε ορισμένους τομείς (π.χ. SIS, SIENA), δεν είναι πλήρεις. Οι καλύτερες στατιστικές θα βελτίωναν τις γνώσεις για τη χρήση της «σουηδικής πρωτοβουλίας» (για την οποία είναι γνωστοί μόνον αριθμοί που αποστέλλονται μέσω του SIENA) και της απόφασης Prüm.

Η συγκέντρωση στατιστικών στοιχείων μπορεί, ωστόσο, να απαιτήσει πολλούς πόρους, ιδίως εάν δεν είναι ενσωματωμένη σε κανονική ροή εργασίας. Πρέπει να αποφεύγονται οι *ad hoc* ενέργειες. Η καλύτερη λύση είναι μια εξελικτική προσέγγιση, με βάση τις διαδικασίες που έχουν ήδη ξεκινήσει π.χ., όπως περιγράφεται στην έκθεση Prüm, προσδιορίζοντας θετικά αποτελέσματα Prüm που συνέβαλαν στις έρευνες. Η αυξημένη χρήση του SIENA για αιτήσεις στο πλαίσιο της «σουηδικής πρωτοβουλίας», που συνιστάται παραπάνω, θα έχει ως αποτέλεσμα να αντανακλώνται στις στατιστικές SIENA περισσότερες τέτοιες αιτήσεις.

Τα κράτη μέλη καλούνται:

- Να βελτιώσουν τις στατιστικές Prüm.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η βελτίωση της διασυνοριακής ανταλλαγής πληροφοριών δεν αποτελεί αυτοσκοπό. Ο στόχος είναι να καταπολεμηθεί πιο αποτελεσματικά το έγκλημα και, κατά συνέπεια, να περιοριστούν οι βλάβες που υφίστανται τα θύματα και η οικονομία της ΕΕ.

Η διασυνοριακή ανταλλαγή πληροφοριών λειτουργεί, γενικώς, ικανοποιητικά και, όπως φαίνεται από τα ανωτέρω παραδείγματα, έχει πολύτιμη συμβολή στην καταπολέμηση του σοβαρού και του διασυνοριακού εγκλήματος στην ΕΕ. Υπάρχουν, ωστόσο, περιθώρια βελτίωσης. Η νομοθεσία που έχει συμφωνηθεί πρέπει να εφαρμοστεί πλήρως από όλα τα κράτη μέλη. Ατενίζοντας το μέλλον, θα πρέπει ιδίως όλα τα κράτη μέλη να συγκλίνουν προς μια πιο συστηματική χρήση του διαύλου της Ευρωπόλ και να αναπτύξουν ολοκληρωμένα εθνικά ενιαία σημεία επαφής (SPOC).

Από την πλευρά της, η Επιτροπή θα συνεχίσει να ελέγχει τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζονται και χρησιμοποιούνται τα μέσα, να παρέχει ενωσιακή χρηματοδότηση και να συνδυάζει τις διάφορες πτυχές ώστε να διασφαλίζεται η συνοχή. Η Επιτροπή δεν προτείνει στο παρόν έγγραφο κάποιο νέο μέσο. Εάν το πράξει στο μέλλον, θα τηρήσει τις ουσιαστικές αρχές της ανακοίνωσης επισκόπησης 2010: προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων, και διασφάλιση της αναγκαιότητας, της επικουρικότητας και της ορθής διαχείρισης κινδύνου.

Εξακολουθεί να απαιτείται σημαντική προσπάθεια για να διασφαλιστεί η κοινοποίηση των συναφών πληροφοριών στην Ευρωπόλ, ούτως ώστε να σχηματιστεί μια εικόνα της διασυνοριακής εγκληματικότητας σε επίπεδο ΕΕ. Η επικείμενη πρόταση της Επιτροπής για μεταρρύθμιση της Ευρωπόλ θα καλύψει την ανάγκη αυτή. Ωστόσο, η παροχή πληροφοριών στην Ευρωπόλ θα διευκολυνόταν ήδη με τις συστάσεις που διατυπώνονται στη παρούσα ανακοίνωση για πιο συστηματική χρήση του διαύλου της Ευρωπόλ και του ασφαλούς εργαλείου επικοινωνίας SIENA.

Σε συνέχεια της εν λόγω ανακοίνωσης, η Επιτροπή θα συνεχίσει να συνεργάζεται με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της στρατηγικής της ΕΕ για τη διαχείριση των πληροφοριών

εσωτερικής ασφάλειας, και προτείνει να διοργανωθεί από το Συμβούλιο ετήσια συζήτηση στο πλαίσιο της επιτροπής εσωτερικής ασφάλειας. Η Επιτροπή καλεί επίσης το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να συζητήσει τις συστάσεις της, μεταξύ άλλων στην ειδική επιτροπή για το οργανωμένο έγκλημα, τη διαφθορά και τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.